

CARLES BAS

«LA MAR ÉS UNA FONT DE RECURSOS ESGOTABLES»

Participatiu i amb sentit comú envejable, Carles Bas i Peïrod (Barcelona, 1922) és una intervenció constant en cada una de les ponències del Congrés. La seua veu afònica, respectada per tot l'auditori, reflecteix un coneixement lúcid i crític de la realitat humana. Però, sobretot, de l'ecologia i explotació dels recursos marins vius. Especialista en oceanografia, Carles Bas, doctor en Ciències Biològiques per la Universitat de Barcelona i membre de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, ha estat cap del departament de Recursos Marins de

© Mètode

l'Institut d'Investigacions Pesqueres (1983-1987) i president del Centre Nacional d'Investigacions Pesqueres (1979-1983). Coneixedor a fons de la Mediterrània europea i asiàtica, el seu últim llibre, *El mediterrani: recursos i explotació* (Barcelona, Ariel, 2002), denuncia els problemes que pateixen els nostres fons marítims. Conflictos ecològics i econòmics que, segons el professor, hem de saber tractar amb ordre i practicitat.

En un congrés de metges pareix inevitable parlar de salut. Quines són les malalties més importants que pateix actualment la mar?

La més important de totes és l'extracció excessiva d'espècies interessants des d'un punt de vista purament econòmic, pel desequilibri ecològic que representa. També, especialment pel que fa a les costes, podríem parlar de contaminació greu en alguns estanys, tant de països desenvolupats com en vies de desenvolupament.

Tenen cura?

La solució està en el control. Però com aplicar-lo ja és una qüestió més complicada. Pel que fa a la pesca, la primera mesura, en la meua opinió, és la vigilància dels volums de pesca mirant de no ultrapassar la capacitat productiva de zones marítimes concretes; ja que hi ha algunes més sobreexplotades que altres. Aquí, en els fons de València i Castelló, que crec conèixer bé, llucets, rogers i molls estan seriosament amenaçats.

Altrament, és necessària la coordinació entre els inte-

ressos econòmics, que són els que, en definitiva, manipulen la situació, i els interessos bioecològics que en realitat existeixen. Una zona de la mar té una capacitat d'emmagatzemar recursos marins limitada i la indústria pròspera ha actuat sempre com si la producció marítima fos inacabable. Prendre consciència d'aquesta situació és la base de tota solució.

El meu llibre, *El Mediterrani, recursos marins i explotació*, mostra que el Mediterrani no és tan pobre com s'entesten a dir, però sí que està

sobreexplotat per la pressió de l'alt valor econòmic de moltes espècies.

Viure prop de la mar significa qualitat de vida i salut, però l'augment de població a la costa destrueix els ecosistemes i la interfície de què vostè parla. Com es podria mantenir aquest equilibri?

La costa mediterrània, des de Gibraltar a França, passant per l'estat espanyol, pateix de sobreexplotació desorbitada pel turisme massiu: la Costa Brava, Benidorm... S'ha arribat a tal punt de concentració humana, que cada vegada són necessàries més depuradores. Mentre que a les grans ciutats, com ara València, Marsella, Barcelona, les depuradores tenen sentit perquè es tracta d'una població estable, no passa el mateix a les zones costaneres. Així, per exemple, no és rendible fer una depuradora a Blanes (Girona), que té 30.000 habitants, encara que a l'estiu arribi als 150.000.

És una qüestió d'ordre i sentit comú. Crec que la solució no ha de ser estudiada per científics que, en ocasions, busquen explicacions al problema, no falses, però una mica a banda de la realitat humana. Necessitem persones que no s'espantin per haver d'eliminar una planteta si comproven que és millor i més urgent construir una carretera. Hem de buscar un equilibri entre les necessitats econòmiques i socials i les biològiques. L'objectiu no és el conservacionisme, sinó el bé de l'home.

MARÍA IRANZO

Estudiant de Periodisme de la Universitat de València